

22. 9. 2020

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Snížená ziskovost v době koronavirové v hledáčku správce daně

České daňové subjekty nebudou řešit pouze omezování výroby či propouštění, ale musí se připravit i na spory se správcem daně.

Na konci léta je již zcela zřejmé, že mezinárodní obchod je pandemií koronaviru velmi silně ovlivněn a s blížící se druhou vlnou se situace bude pravděpodobně dále zhoršovat. Vzhledem ke struktuře české ekonomiky jsou české daňové subjekty narušeným mezinárodním obchodem také poměrně silně zasaženy a lze očekávat, že ziskovost většiny společností bude ve srovnání s minulými zdaňovacími obdobími nižší. Snížená ziskovost se projeví v nižší daňové povinnosti, což samozřejmě přitáhne pozornost správce daně.

U společností patřících do nadnárodních skupin, které jsou již tak pod drobnohledem správce daně, bude snížená ziskovost samozřejmě zkoumána velmi detailně. Správce daně bude zkoumat především to, zda nedošlo k chybě v oblasti převodních cen, tedy ke snížení ziskovosti odchýlením od principu tržního odstupu (chybně nastavenými cenami v transakcích se spojenými osobami).

Princip tržního odstupu je pro účely správy daní v České republice definován v § 23 odst. 7 zákona č. [586/1992](#) Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“). Tento paragraf říká, že *„liši-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nespojenými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví se základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl“*.

Aplikace tohoto paragrafu, respektive principu tržního odstupu je velmi často založena na porovnávání cenotvorby aplikované v konkrétní transakci realizované daňovým poplatníkem se ziskovostí, kterou dosahují nezávislé společnosti vykonávající rámcově srovnatelnou ekonomickou činnost a u kterých tak lze předpokládat, že realizují srovnatelné transakce. Zde je důležité dodat, že ziskovost nezávislých společností je zjišťována s využitím komerčních databází, tedy s využitím historických dat, neboť se data do databází dostávají s odstupem cca 18 měsíců (nyní jsou ve většině databází k dispozici data z roku 2018).

Tento postup funguje relativně dobře v dobách, kdy nejsou mezi analyzovaným zdaňovacím obdobím a předcházejícími roky zásadní rozdíly. Tento předpoklad však samozřejmě pro rok 2020 platit nebude a standardní postup spočívající v porovnávání ziskovosti roku 2020 s předcházejícími roky, které byly ekonomicky relativně silné, nebude dávat ekonomicky smysl, neboť se nebude jednat o běžné obchodní vztahy realizované za stejných nebo obdobných podmínek.

České daňové subjekty realizující transakce se spojenými osobami a vykazující nižší ziskovost, či v horším případě ztráty, budou muset správci daně prokazovat, že takto snížená ziskovost nebyla zapříčiněna chybně nastavenými převodními cenami, ale zároveň budou mít velmi omezené možnosti, jak tato tvrzení doložit. Navíc lze očekávat, že správce daně nebude příliš benevolentní.

Otázkou tak je, jak by měly daňové subjekty postupovat, aby byly na kontroly ze strany správce daně připraveny. Související otázkou je, zda jsou k dispozici jiné možnosti či nástroje, které bychom pro účely zkoumání dodržování principu tržního odstupu v krizových letech mohli využít.

Samozřejmě se nabízí porovnávání ziskovosti společností v roce 2020 s předcházejícími krizovými obdobími (například s globální finanční krizí z let 2008 až 2011), případně využití statistických a matematických modelů. Ze všeho nejdůležitější však bude existence dostatečného množství důkazních prostředků, které budou daňové subjekty schopny předložit správci daně s cílem prokázat, že k porušení principu tržního odstupu nedošlo. Pokud budou tyto důkazní prostředky doplněny o ekonomickou analýzu či o znalecký posudek, šance daňových subjektů uspět ve sporu se správcem daně se samozřejmě dramaticky zvýší.

Martin Koldinský

Transfer Pricing Manager

Associate Partner

Rödl & Partner

[Rödl & Partner Tax, k.s.](#)

Platnéřská 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111

e-mail: prag@roedl.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)